

Destinationsutveckling och platsutveckling på strategisk nivå

Inspel 1 med diskussion – långsiktig platsutveckling vs. kortsiktig destinationsutveckling

Vad är platsutveckling? Att skifta fokus från traditionell destinationsutveckling till ett bredare platsutvecklingsperspektiv – kan det snabba på utvecklingen av en hållbar turism?

Viktigt att såväl destinationsutveckling som platsutveckling fungerar och samspelar. Destinationen kan inte existera hållbart om vi inte har det bredare perspektivet. Det räcker inte att bara byta ord och begrepp från destinationsutveckling till platsutveckling eller tillämpa "greenwashing". Men man kan inte heller helt och hållet lämna destinationsutvecklingen. Det handlar om kunskap, kompetens och samverkan.

Destinationsutveckling handlar om att göra det attraktivt för besökaren under en kort tid och ett besök genom att erbjuda upplevelser, produkter, service och tjänster. Men gör vi det utan att sätta det utifrån platsens bärkraft, dvs att inte bara utgå från besökarens perspektiv, då blir det svårt att göra det hållbart. Det gäller att utgå från platsen och samhället, vad det tål och bidra till det offentliga hållbarhetsmål för platsen. Turism och besöksnäring skall bidra och möjliggöra. Bidra där vi kan. Både destinationsutveckling och platsutveckling behöver finnas i en balans.

Inspel 2 med diskussion – Vikten av att den traditionella destinationsutvecklingen går i samklang med samhällsplaneringen. Hur kommer det offentliga ansvar se ut i den hållbara platsutvecklingen genom turism

Varje besök av gäster, nationella eller internationella ska vara berikande, inte förstörande. Det är en given förutsättning för en hållbar ansvarsfull utveckling. För turism omfattar så mycket mer än själva besöksnäringens frågan, det är en aktivitet som utövas av besökare och då det krävs insatser från både samhälle och näringsliv för att turism ska kunna utövas.

Operativt ska infrastruktur, sophämtning, tillståndsgivning, skyltning, vägar, parkeringsplatser självklart fungera. Men det uppdraget har inte turistorganisationerna. Här berörs också i hög grad lokalbefolkningen, eftersom turismen påverkar deras vardag och fritid, serviceutbud etc. Misslyckas detta får turismen oönskade effekter.

Vi i det offentliga måste få jobba över förvaltningsgränserna, det måste finnas politiska beslut, det skall stadfästas i uppdrag och vi måste få in turismfrågan i samhällsplaneringen. Utan de rätta uppdragen och de

politiska besluten – då kan vi knappast räkna med att få till en långsiktigt hållbar platsutveckling

Det är viktigt att dela med sig till andra och lära av varandra. Turism och besöksnäring ingår i ett nätverk, ett ekosystem, med eget ansvar att bidra positivt till samhället i stort.

Inspel 3 med diskussion – Den Nationella strategin för en hållbar turism och en växande besöksnäring pekar ut platsutvecklingen som ett prioriterat område i arbetet med att utveckla Sverige till världens mest hållbara och attraktiva resmål byggt på innovation. Vad är platsutveckling för er och hur kan platsutveckling bidra till den hållbara omställningen av turism- och besöksnäring?

I strategin finns såväl destinationsutveckling och platsutveckling omnämnt. Men vilken skillnad gör man i strategin? Är det turistorganisationen som skall bära platsutvecklingsfrågan? Eller skall man snarare se turism och besöksnäring som EN DEL i den större platsutvecklingen som innefattarett bredare perspektiv?

I strategin omnämns behovet av att skapa attraktiva platser för boende, besökare, företagare och investeringar. Tillväxtverket har fått i uppdrag att skapa insikter och kunskapsutveckling med koppling till platsutvecklingsperspektivet, detta genom de pilotprojekt som har genomförts och de fördjupningsprojekt som just nu är igång. Den inhämtade kunskapen skall stämmas av med regeringen och man hoppas nu på en tydlig och konkret handlingsplan med koppling till den nationella strategin. Pilotprojekten har gett praktiska insikter som visar på vikten av ett bredare perspektiv, samverkan och att utgå från de lokala behoven. Vi måste hjälpas åt att dela kunskap för att samskapa kunskap. Vad menar vi med hållbarhet?

Vad blir skillnaden för den hållbara omställningen om vi skiftar fokus till ett bredare perspektiv från destination till plats? För kommunernas del är detta bra men det krävs ett tydligt ledarskap.

Flernivåsamverkan; vissa frågor är platsbundna och lokala. Olika frågor behöver behandlas olika. Det finns helt klart mål och intressekonflikter som måste lösas på nationell nivå. Även näringslivet och medborgarna behöver flytta fokus till platsens behov, alla bör bli involverade. Oavsett vad vi kallar arbetet och förflyttningen. Olika språk till olika nivåer.

Det grundläggande perspektivet sammanfattningsvis är att utgå från platsen, dvs platsperspektivet. Sen behöver man naturligtvis definiera sin egen platsutmaning, man kan inte göra allt. Vidare behöver man ha

2022-08-22

verktygen för att lösa detta. Man behöver oftast inte utveckla något nytt, utan utgå från andras inhämtade kunskaper, befintliga metoder, strategier och processer samt hitta sitt "VARFÖR gör vi det här". Först efter att vi har definierat vårt VARFÖR kan vi lösa VAD och HUR. :)

Vid tangentbordet

Klara Börjesson Ahlqvist